

bestemmelse, og at de tilsvarende regler om tiltalefrafald ligeledes placeres i én paragraf.

Retsplejerådet finder i øvrigt, at retsplejelovens sprogbrug med hensyn til påtaleundladelse bør være entydig, således at der opnås en klar sondring mellem tilfælde, hvor tiltale undlades som følge af, at en sigtelse anses for grundløs, eller at sagen ikke forventes at kunne gennemføres til domfældelse f.eks. på grund af bevisernes stilling, og tilfælde, hvor tiltale undlades selv om sagen kunne gennemføres til domfældelse. Rådet foreslår på denne baggrund, at retsplejeloven anvender betegnelserne påtaleopgivelse og tiltalefrafald for disse begreber, således som det også er tilfældet i praksis og litteraturen. Påtaleundladelse af procesøkonomiske hensyn (retsplejelovens § 723, stk. 3) kan ske enten i form af påtaleopgivelse (f.eks. tilfælde, hvor der foreligger formodning, men ikke bevis vedrørende et strafbart forhold, som kræver en omfattende efterforskning) eller tiltalefrafald (f.eks. tilfælde, hvor forhold, som skønnes at kunne føre til domfældelse, ikke medtages ved tiltalerejsningen af hensyn til sagens hurtige behandling ved retten).

Retsplejerådet finder ikke grund til at foreslå ændringer i adgangen til at opgive påtale. Opgivelse af påtale skal således som hidtil ske, når en sigtelse må anses for grundløs, og i øvrigt når det skønnes, at sagen ikke vil kunne føre til domfældelse, jf. retsplejelovens § 711, hvorefter det påhviler anklagemyndigheden ikke blot at have for øje, at strafskyldige personer drages til ansvar, men også, at forfølgning af personer, som ikke er strafskyldige, ikke finder sted. Kompetencen til at træffe beslutning om påtaleopgivelse foreslås som efter gældende ret som udgangspunkt henlagt til den myndighed, der er påtaleberettiget. Dette indebærer sammenholdt med rådets forslag om at udvide politimestrenes påtalekompetence, at politimestrenes adgang til at træffe beslutning om påtaleopgivelse udvides væsentligt. Nærmere regulering af politimestrenes pligt til forelæggelse for statsadvokaterne af spørgsmål om påtaleopgivelse kan ske ved administrative regler. Det foreslås, at den gældende adgang for politimestrene til at opgive påtale i alle sager – også sager, som er undergivet statsadvokatens påtale – hvor sigtelsen viser sig at være grundløs, opretholdes.

Reglerne om meddelelse af tiltalefrafald foreslås udformet således, at de omfatter alle sager uanset hvilken del af anklagemyndigheden, der har påtalekompetencen. Herved opnås i forhold til gældende ret en udtrykkelig regulering af adgangen til at meddele tiltalefrafald i de politisager, som ikke er omfattet af den gældende § 721, stk. 1, nr. 4, og for hvilke, der ikke hidtil har været klare regler i loven.

Området for meddelelse af tiltalefrafald foreslås opretholdt uændret, således at der fortsat er adgang til at undlade tiltale i de i § 723, stk. 1-3, beskrevne tilfælde. Det foreslås dog, at der i bestemmelsen om tiltalefrafald indføres en regel, som giver anklagemyndigheden adgang til at fratage tiltalen i mindre betydende bødesager. Herved opnås en regulering af den adgang til at fratage tiltale, som efter gældende ret antages at tilkomme politimesteren i politisager. Området for disse tiltalefrafald er i dag ikke klart afgrænset, men må antages at omfatte mindre betydningsfulde lovovertrædelser, som der ikke er nogen væsentlig offentlig interesse i at forfølge. Betingelserne for meddelelse af tiltalefrafald i mindre betydningsfulde sager foreslås udformet således, at det bliver en betingelse, at lovovertrædelsen efter loven ikke kan medføre højere straf end bøde, og at der herudover stilles krav om, at forseelsen er af ringe strafværdighed. Omfattet af bestemmelsen er herefter tilfælde, der generelt betragtes som mindre strafværdige, f.eks. mindre butikstyverier. Omfattet er endvidere forseelser, som på grund af de objektive eller subjektive forhold, som foreligger i en konkret sag, gør denne mindre strafværdig end tilsvarende forhold i deres almindelige form. Overtrædelser af lov om euforiserende stoffer, der straffes med bøde, hæfte eller fængsel indtil 2 år, vil derimod ikke være omfattet af bestemmelsen.

Med hensyn til kompetencen til at meddele tiltalefrafald foreslås denne som udgangspunkt tillagt den nærmeste overordnede anklagemyndighed i forhold til den myndighed (politimesteren eller statsadvokaten), der har påtalekompetencen, jf. princippet i den gældende § 723, stk. 2, der som udgangspunkt tillægger rigsadvokaten kompetencen til at meddele tiltalefrafald i statsadvokatsager. Kompetencen til at meddele tiltalefrafald i øvrigt, d.v.s. i de tilfælde, som i dag er beskrevet i § 723, stk. 1, nr. 1-5, og stk. 3, samt i de situationer, hvor forseelsen ikke kan medføre højere staf end bøde og er af ringe strafværdighed, foreslås tillagt den myndighed, der har påtalekompetencen.

Den gældende regel i § 723 a beskriver, hvilke vilkår der kan fastsættes ved tiltalefrafald, og foreskriver, at den sigtede i sådanne tilfælde skal afgive en uforbeholden tilståelse i retten. Retsplejerådet foreslår ingen ændringer i bestemmelsens indhold, men det foreslås, at stk. 1 og 2 sammenskrives og forenkles, og at det tydeligt angives, at fastsættelsen af vilkår tilkommer den myndighed, der har kompetencen til at fratage tiltale. Vilkårene skal fortsat godkendes af retten, der skal påse, at der ikke fastsættes strengere vilkår, end hvis sagen var afgjort med betinget dom.